

sosialurin

telf. 14720 — 11820
box 76, 3800 Tórshavn

Útgevandi: p.f. sosialurin
Fyrstastjórn: Tórfinn Smith
Bládstjórn: Vilhelm Johannesen (ábyrgd)
Bládmenn: Hogni Djurhuus
Jóhann Mortensen
Jan Müller
Lýsingar: Arne Thomsen
Uppseting: Sosialurin
Prent: Dimmalætting

Smálígt

EFTIR AT danski verjufólkaharrin, Poul Søgaard hevur verið á vitjan í Føroyum, hevur satt rok verið í donsku pressuni um donsku sjóverjuna við Føroyar.

VIT HAVA hoyrt, at manningin á sjóverjuskipinum hevur verið í herviligari orrustu við ungdomar í Havn, og at sjóverjuskipið hevur luttikið í rakstrinum av einum grindabólki. M.a. hetta hevur ført til, at ein av fólkatingslimunum hjá danska framfólkflokkinum hevur skotið upp, at danir longu við árslok í ár niðurleggja sjóverjuna við Føroyar.

TIL HETTA er at siga, at tað hoyrir til tær dagligu hendingarnar í Føroyum, Danmark og aðrastaðni við, at ungdomar fara til hendurs. Og tá talan er um grindarakstur, so stendur tað upp til ein og hvønn, føroyingar, danir og aðrar tjóðir, um teir yvirhøvur boða frá grind. Um onkur ynskir at lata vera, so er tað sera einfalt bara at lata vera.

VIT HAVA tíverri eisini hoyrt, at skiparin á sjóverjuskipinum Fyllu hevur gramt seg um, at hóast teir flyta sjúklingar, sleipa skip, flyta fóður til svøltandi seyð osfr., so fáa teir ikki so mikið sum tókk afturfyrir. Og hetta hevur skelkað okkum meira enn alt hitt. Vit vistu ikki av, at júst hesin persónurin skuldi hava takk fyrir »alt tað« hann ger.

ØLL VITA, at ein partur av føroyska fiskaútflutninginum verður avreiddur í Danmark sum rávøra, at ein annar partur verður útfluttur gjøgnum Danmark at stórum partum av okkara innflutningi kemur úr Danmark. Vit vita eisini, at 10. hvør maður í danska handilsflotanum er føroyingur, og at so at siga allir hesir eru yvirmenn.

HVUSSU nógvar krónur alt hetta gevur dønnum um árið, vita vit ikki. Tað ber kortini til at meta, at hetta talið liggur omanfyri tað, sum danska sjóverjan við Føroyar kostar. Vit hava onga tókk fingið. Tað høvdu vit heldur ikki væntað. At biðja um eina tókk afturfyrir høvdu vit mett at verið smálígt.

14. SEPTEMBERHALD Í HAVN

LEYGARDAGIN

Leygardagin 15. september verður skipað fyrir 14. Septemberhaldi í Havn við hesum stevnumiðum:

1. Gerið 14. September til tjóðskaparligan stríðsdag
2. Fyri stovnsetan av føroyskum tjóðveldi
3. Føroyskan yvirvaldsrætt yvir føroyskum sjóøki
4. Styðjið grønlendsku loysingarrørsluna, móti danskari hjálandakúgan
5. Móti NATO og EEC

Gerið 14. September til tjóðskaparligan stríðsdag

Tað eru í ár liðin 33 ár síðani fólkataktvøðuna 14. september 1946. Tá visti føroyska fólkid vilja til at taka valdið í hesum landi í egnar hendur. Men fólkaviljin varð tá vanvirðisliga skúgvæður til viks. Stokkuta endurgjaldið fyrir hesa svikagerð var ein heimastýrisskipan, sum danska hjálandaveldið og landsins kosnu menn vóru saman um at skapa og sum á ongan hátt tryggja okkum sjálvsavgerðarrættin. Í langar tíðir hevur tjóðskapur stórt sæð ikki verið annað enn innanverðt. Tíðin er búgvin til at birta nýtt liv aftur í

tjóðskaparliga stríðið. Fyrsta stigid er at undirstríka fólkaviljan frá 14. september 1946 og gera dagin til fastan tjóðskaparligan stríðsdag.

Fyri stovnsetan av føroyskum tjóðveldi

Tað er ikki sømandi fyrir eitt stólt fólk sum tað føroyska at byggja land sitt upp á olmusur uttanfrá. Vit hava egið land, mál og mentan og søgu, sum staðfesta skyldur okkara at gerast sjálvbjargin í øllum lutum.

Lat okkum tí savnast um 14. sept. tjóðskapardagin, við tí fyrri eyga at fáa stovnsett demokratiska tjóðveldið Føroyar.

Føroyskan yvirvaldsrætt yvir føroyskum sjóøki

Tá Føroyar 1. jan. 1977 fingi 200 fjórðinga fiski-mark var bert fyrsti sigurin vunnin í strembanini hjá okkum at vinna fullan yvirvaldsrætt yvir sjóøki okkara. Danir eiga framvegis rættin til alla undirgrund okkara, og tað ríkidemi hon goymir.

Hartil hava vit bert myndugleika út á 3 fjórðingar, hvat skipaferðslu viðvíkur. T.v.s. at øll fremmand her- og njónaraskip kunnu sigla nær um inn at klettum okkara. Somuleiðis kunnu bæði NATO og Warszawa samgongan gera umfatandi hernaðarroyndir runt um oyggjar okkara. Hetta er ósømandi, óhaldbart og hótir sjálvstöði okkara.

Íslenska fólkid kempar fyrir at vinna 50

fjórðinga sjómark. Latum okkum taka lógvatak saman við íslenska fólkunum og fylkjast um kravið fyrir 50 fjórðinga sjómarki.

Styðjið grønlendsku loysingarrørsluna, móti danskari hjálandakúgan

Ein týðningarmikil lutur í tjóðskaparstríði okkara er at taka upp samband við og stuðla øðrum ófræslum londum og fólkum.

Grønland er undirlagt sama hjálandaveldi sum vit. Fólkid har er enn minni frælst enn vit, og almikið kúgað í sinum egna landi. Grønland er eins og vit tvungin at verða í NATO, sum hevur tvær stórar hernaðarstöðir har. Eisini eru teir tvungin inn í EEC, hóast fólkataktvøðan har visti stóran meiriluta imóti innliman. Dansk og EEC skip troyta grønlenska havøkidi uttan samtykt teirra. Hartil útvinna dansk og útlandsk byggifeløg stór ríkidemi úr fjøllum og brúka fólkid har næstan sum trælir í profittjagstran sinni. Hetta visti hitt stóra Greenex verkfallið í fjør týðiliga. Grønland hevði fingið eina heimastýrisskipan, men ikki fult sjálvstýri.

Tá vit eru ónøgð við hetta støðu okkara, hava vit skyldu at taka lógvatak saman við grønlenska fólkunum í stríði teirra fyrir fullum sjálvsavgerðarrætti og fullum sjálvstýri.

Móti NATO og EEC

Vit eiga í mestan mun at tryggja óheftu og uttan-

veltaðu støðu okkara. Tað er søgulig roynd, at sjálvstöði tryggja altíð eina tjóð almikið meira enn tilknýti til handils- og hernaðarsamgongur, sum bert lonka og binda okkum.

Tá stórkapitalurin vil hava okkum inn í EEC, er tað bert fyrir at kunna spekulera við og flyta pening millumlanda við vinningi fyrir eyga. Hetta kemur arbeiðandi fólkid altíð at sviða fyrir.

Í hesum døgum hava tey uttanveltaðu londini alheimsráðstevnu í Havana á Cuba. Vit eiga at taka undir við og sláa okkum saman við teimum 94 óheftu londunum, sum vilja ríva seg úr haftinum hjá stórveldunum USA og Sovjet. Her kunnu vit í hægsta mun tryggja sjálvstöði okkara.

Nú NATO herovastar eru á vitjan í Føroyum, mega vit reisa alt føroyska fólkid um kravið at fáa NATO úr Føroyum. Hetta er enn tá samtykt á Føroya Løgtingi triggar ferðir, seinast í 1970, men framvegis eru vit eins og Grønland tvungin at vera í hesi samgongu.

Gunnvor Hoydal, nevndarlímur í NATO-fylkingini

Hermann Oskarsson, Oyggjafrafi marx-leninistar

Jógvan Bærentsen, úti-setafelagið Komm. U.

D. P. Danielsen, sakførari

Andrea Ártung, Jóanes Nielsen, yrkjari Vilhjálmur Patursson, arbeiðsformaður

Rúni Nolsøe, nevndarlímur í Sørvgæis Arbeiðarafelag

Zakarias Wang, studentaskúllærari

tjak og meiningar

Vit gera lesarar okkara varugar við, at treytin fyrir at fáa lesarabrev upptekin undir hesum teiginum er, at bládstjórnin veit, hvør hevur skrivað brevini.

Viðmerking til dystin millum Streym og NSÍ smádreingir

Dómarin, sum dømði nevnda dyst, biður okkum taka upp hesar viðmerkingar:

Tey mistøk, sum nevnd eru í Sosialinum í samband við fótbóltsdystin, sum varð spældur á Skála seinasta leygardag millum smádreingir hjá Streymi og NSÍ, gevi eg Fótbólt samband Føroya skyldina fyrir. Ella rættari sagt hevði FSF borið seg rætt at móti mæ, vóru hesi nevnd mistøk ikki gjørd.

Í kappingarreglunum fyrir fótbólt, grein 4, stendur m.a.: »Stendur á jøvnum eftir vanligu leiktíð í finaludystum, verður eykatið at leika á sama hátt, sum fyrisett er fyrir semifinalur«.

Og har stendur m.a.: »Stendur á jøvnum eftir vanligu leiktíð, verður eykatið at leika soleiðis: Fyri smádreingir og piltar 2x5 min., er framvegis javnleikur, verður sektarsparkskapping til vinnarin er funnin«.

Tann 16. august kl. 13.30 tosaði eg í telefon við formannin í dómaranevndini hjá ÍSF og spurdi eg hann, hvat henda nevnda grein 4 hevði at tyða. Hann svaraði mær, at hann visti ikki. Tann 6. september fekk eg bræv frá F.S.F. Aðrenn eg breyt brævið upp, hugsaði eg, at nú fekk eg skrivligt bræv uppá grein 4, sum eg hevði spurt um, men so var ikki í staðin

stendur í brævinum, at eg var settur at døma fyrra finaludystin í smádreingjadelidini millum Streym og NSÍ. Hesin dystur skal vera 8. september kl. 23.30.

Tann 8. september kl. 14 ringdi eg til formannin í nevndini hjá F.S.F. fyrir at spyrja hann um grein 4. Hann svaraði mær, at var hann dómari í hesum dystinum, hevði hann funnið ein

vinnara. Altso stendur á jøvnum eftir vanligu leiktíð verður eykatið o.s.fr.

Við hesum ráðum fór eg á vøllin at døma dystin. Tað hendir ofta, at dómarar gera mistøk í samband við domingina av fótbóltsdystum og eg gjørdi nok eisini fleiri mistøk, men tey mistøk, sum Sosialurin nevnr, kundi F.S.F. spart meg fyrir.

sosialurin

blaðið, sum viðkemur øllum — eisini tær